

7.81x35.61	1	עמוד 65	מוסף יזמות	25/12/2011	30122488-8
לילית ליליות מסעד - 26970					

חנוך ברקת | חברתי

כסף קטן, שינוי גדול

תמיכה ממשלתית בעסקים חברתיים, למטרות רווח, אך לא למקסומו, יכולה לחולל מהפכה גדולה בתחום

בשנים האחרונות מתפתחת בעולם ובישראל מגמה חדשה ובבסיסה הרעיון למזג, ככל שניתן, בין המגזר העסקי למגזר השלישי - וליצור מגזר רביעי של עסקים חברתיים וקרנות השקעה חברתיות. במקביל, אנו עדים לאחרונה לקריסת כלכלות בעולם לצד מחאה חברתית הולכת וגוברת בישראל ומחוצה לה. המענה אשר מתחיל להוכיח את עצמו בשטח, הוא הקמת מגזר חדש של עסקים חברתיים למטרות רווח.

בישראל פועלים כיום כבר עשרות מיזמים של עסקים חברתיים המתנהלים כחברות בע"מ למטרות רווח (אך לא למקסום הרווח). מרביתם עוסקים בהכשרה ובתעסוקה של אוכלוסיות חלשות ובחינוך ובקידום נושאים חברתיים. דוגמאות למיזמים מסוג זה הן מרכז התקשורת "כל יכול", מסעדת "ליליות" בתל אביב, "גליל סופטוואר" בנצרת, קפה "רינגלבלום" בבאר שבע, **יקב "טוליב"** בכפר תקווה, חממת "האב", בית התוכנה "אביליטיס" ועוד.

עסק חברתי למטרות רווח הוא התאגדות כחברה בע"מ באמצעותו בוחרים בעלי המניות לעסוק בפעילות עסקית אשר הנה במהותה פעילות לקידום מטרה חברתית. בבחירתם לנהל עסק חברתי, שואפים בעלי המניות לעצמאות כלכלית ולרווחיות תוך כדי השגת מטרות חברתיות. עסקים חברתיים יכולים לפעול במודלים שונים, אך המשותף הוא כי הפעילות היא אמנם למטרת רווח אך לא למקסום הרווח. במודל זה של הקמה ושותפות בעסקים חברתיים בוחרים בעלי המניות לקיים פעילות פילנתרופית מסוג חדש, המפנה חלק ניכר מרווחיה לקידום המטרה החברתית של העסק. המודל המוצע מבוסס על מעורבות ממשלתית מוגבלת אשר תומכת בגופים עסקיים מקצועיים כ"מתווכים פיננסיים" ומעודדת להקים קרנות השקעה חברתיות בהיקף של עשרות מיליוני שקלים. העידוד הממשלתי ייעשה באמצעות הקמת "תוכנית יוזמה חברתית". הממשלה תשווה (מאצ'ינג) את המענקים להשקעה של מקימי הקרנות, כדוגמת תוכנית "יוזמה" בתחילת שנות ה-90' שבה השקיעה ישירות בעשר קרנות הון סיכון. קרנות אלו, כידוע, סייעו משמעותית לפריצת תעשיית ההיי-טק בישראל ולהקמת אלפי חברות סטארט-אפ טכנולוגיות.

קרנות השקעה חברתיות ליזמות חברתית עסקית יעודדו אנשי עסקים, גופים עסקיים, משקיעים מוסדיים וקרנות פילנתרופיות להרחיב את פעילותם בתחום החברתי באמצעות השקעות הוניות בעסקים חברתיים, לצד יכולת ניהולית מקצועית - ובכך לשפר את סיכויי הצלחתם של מיזמים.

על מנת שתקום בישראל תעשיית קרנות השקעה חברתיות, יש לפתור את נושא ההכרה בקרנות השקעה חברתיות כמוכרות לצורך זיכוי במס הכנסה בתרומה. זאת היות שקרנות אלו אינן מושכות רווחים לכיסי בעלי המניות אלא משקיעות אותם חזרה בעסקים חברתיים.

הכותב הוא מייסד ומנכ"ל דואליס